

Dr. sc. Nenad Đurđević
redovni profesor Pravnog fakulteta u Kragujevcu i
predsednik Upravnog odbora Antidoping agencije Srbije

ZAŠTITE ZDRAVLJA SPORTISTA I SPREČAVANJE DOPINGA U SPORTU U REPUBLICI SRBIJI

UDK: 61:796 (497.11)

Izvorni znanstveni rad

Primljeno: 1.09.2011.

Sportske aktivnosti su nesumnjivo korisne kako za razvoj ličnosti tako i za održavanje dobrog zdravlja, poboljšanje fizičkih kvaliteta, veće lično zadovoljenje, bolje i svrsishodnije korišćenje slobodnog vremena i poboljšanje kvaliteta života. Odnos sporta i zdravlja može se, međutim, posmatrati iz tri ugla. S jedne strane se nalazi pitanje unapređenja zdravlja kroz sport, na drugoj strani je problem zaštite zdravlja lica koja se bave sportskim aktivnostima, a na trećem mestu je sprečavanje dopinga u sportu zbog, između ostalog, negativnog uticaja na zdravlje sportista. Autor u radu analizira pravnu uređenost zaštite zdravlja sportista u Republici Srbiji pri obavljanju sportskih aktivnosti i povezanost te zaštite sa sprečavanjem dopinga u sportu. Posebna pažnja je posvećena pitanjima pravne uređenosti preventivnih zdravstvenih pregleda sportista, medicinskog obezbeđenju na takmičenjima i obavezama lekara u sprečavanju dopinga u sportu. Težište rada je na analizi odgovarajućih odredbi Zakona o sportu i Zakona o sprečavanju dopinga u sportu Republike Srbije.

Ključne reči: *sport, sportska medicina, doping, zaštita zdravlja sportista, zdravstveni pregledi sportista, zakon o sportu*

Sportske aktivnosti su korisne kako za razvoj ličnosti tako i za održavanje dobrog zdravlja, poboljšanje fizičkih kvaliteta, većeg ličnog zadovoljenja, boljeg i svrsishodnijeg korišćenja slobodnog vremena i poboljšanje kvaliteta života. S druge strane, sport je važan ne samo za pojedince nego i za društveni i kulturni razvoj svake zajednice, kako ni nacionalnom tako i na regionalnom i lokalnom nivou. On je tesno povezan sa drugim sferama političkog odlučivanja i planiranju u zajednici kao što su: obrazovanje, zdravstvo, socijalna zaštita, gradsko i nacionalno planiranje, konzervacija, umetnost i odmor. Prema podatku koji je 1996. godine objavio Američki centar za kontrolu i prevenciju bolesti (CDC) i američki Koledž za sportsku medicinu (ACSM), godišnje se na teritoriji SAD izgubi 250.000 života zbog neredovne umerene fizičke aktivnosti. Koliko je to veliki broj vidi se ako se on uporedi s podacima o godišnjoj smrtnosti u SAD u saobraćajnim nesrećama (40.000), od polno prenosivih bolesti (30.000), od prekomerne upotrebe narkotika (20.000), od upotrebe duvana (40.000), od neumerenog konzumiranja alkohola (100.000). Smatra se da se nedostatak fizičke aktivnosti kao faktor rizika za oboljenja srca i krvnih sudova izjednačio s do sada utvrđenim faktorima rizika kao što su visok nivo holesterola, povišen krvni pritisak i pušenje – ne po štetnosti već

